

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturvårdsenheten
Lars Sjögren
031-605231

2009-02-09

Diarienummer
511-38205-2003

Sida
1(18)

Skötselplan för naturreservatet Getebu- berget i Bengtsfors kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

DEL A – BESKRIVNING	4
1. Syfte	4
2. Beskrivning av området	4
2.1 Uppgifter om naturreservatet	4
2.2 Allmän beskrivning av området	5
2.3 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning	5
2.4 Områdets bevarandevärden	5
DEL B – SKÖTSEL	11
3. Skötsel och bevarandemål	11
3.1 Generella riktlinjer och åtgärder	11
3.3 Skötselområden med mål och åtgärder	11
4. Friluftsliv	17
Information och anläggningar	17
5. Gränsmarkering	17
6. Uppföljning	17
6.1 Uppföljning av skötselåtgärder	17
6.2 Uppföljning av bevarandemål och gynnsamt tillstånd	17
6.3 Revidering av skötselplanen	18
7. Sammanfattning av planerad förvaltning	18
8. Referenser	18

BILAGOR

Skötselområdeskarta

Inledning

Skötselplanen beskriver vad som ska göras i naturreservatet, när och hur ofta det ska göras. Den fastställer också vad som är viktigast att göra om reservatsförvaltaren, d v s den som är ansvarig för naturreservatets skötsel, behöver prioritera. Förutom reservatsförvaltaren vänder sig skötselplanen till markägaren och andra intressenter.

Naturreservatets syften styr vilka föreskrifter (regler) som gäller i naturreservatet och ifall skötsel behövs för att syftena med naturreservatet ska kunna uppfyllas.

Länsstyrelsen har ett övergripande ansvar för att statligt bildade naturreservat sköts. Länsstyrelsen har också ansvar för tillsynen i statliga naturreservat. Förvaltningen kan överlåtas till andra, t.ex. Väst kuststiftelsen eller den kommun där naturreservatet är beläget. De praktiska skötselåtgärderna utförs oftast av markägare, arrendatorer, entreprenörer eller andra som förvaltaren har skötselavtal med.

Skötselplanen är uppdelad i två delar, A och B. Den första delen är en beskrivande del. Där anges bland annat naturreservatets syften och vilka natur- och bevarandevärden som finns i naturreservatet. Den andra delen av skötselplanen beskriver naturreservatets bevarandemål och hur naturreservatet ska skötas.

DEL A – BESKRIVNING

1. Syfte

Syftet med naturreservatet är att:

- bibehålla ett större sammanhängande och mångskiftande skogsområde med mycket höga botaniska värden och stor förekomst av rödlistade och sällsynta arter
- bibehålla och förstärka områdets värden för arter som är knutna till kalkbarrskogar, våtmarksområden och naturskogsliknande skogsområden för att därigenom bevara och utveckla förutsättningarna för ett rikt växt- och djurliv med möjligheter för spridning till omgivande naturmiljöer.

Syftet ska tryggas genom att:

- naturskogsliknande äldre skogsmiljöer skyddas mot ingrepp och tillåts utvecklas fritt
- områden som har stor potential att på sikt få värden för arter knutna till naturskog skall tillåtas utvecklas fritt
- naturvårdsinriktade gallringar och åtgärder genomförs i ungskogsområden för att skapa lövrika miljöer med död ved
- botaniskt rika våtmarker och buffertzoner intill dessa skyddas mot ingrepp
- våtmarker där tidigare ingrepp påverkat hydrologin återställs genom dämning eller igenläggning av diken
- glest skogbevuxna hållmarksområden med ett artrikt fältskikt sköts så att den mycket rika floran bevaras.

2. Beskrivning av området

2.1 Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Getebuberget
Beslutsdatum:	2009-01-
Areal:	142 ha
Ekonomisk karta:	10C 1a
Lägesbeskrivning:	5 km NNO om Laxarby, strax öster om Solvik
Län:	Västra Götaland
Kommun:	Bengtsfors
Socken:	Laxarby
Förvaltare:	Västkoststiftelsen
RegDos nummer:	1002031
Natura 2000-beteckning:	-
Naturgeografisk region:	21b Sydvästra Sveriges kuperade barr- och lövskogslandskap i Dalslandsområdet
Typindelning	Limnisk ekoregion 6 Sydväst, söder om norr-

enligt vattendirektivet: landgränsen, inom vattendelaren till Västerhavet, under 200 möh.
Vattenförekomst (HID): SE65561851301804

2.2 Allmän beskrivning av området

Reservatsområdet är beläget i den nordöstra delen av Bengtsfors kommun, strax öster om Solvik och ca fem kilometer norr om Laxarby. Området ligger i den naturgeografiska region som benämns *sydvästra Sveriges kuperade barr- och lövskogslandskap i Dalslandsområdet (21 a)*. Karakteristiskt för denna region är fattiga talldominerade barrskogar på höjdlägen och granskog i sänkor. I områden med lättvittrade bergarter är dock lövinslaget större och floran rikare.

Klimatet i området är fuktigt med årsmedelnederbörd på ca 800mm/år. Detta tillsammans med den relativt låga årsmedeltemperaturen (ca 6 grader) leder till en mycket hög humiditet där nederbördsöverskottet är ca 400 mm/år.

Högsta höjden ligger på ca 235 m.ö.h. och lägsta delen vid Ödegårdstjärnet cirka 120 m.ö.h.

2.3 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Huvuddelen av området har enligt äldre kartor utgjort delar av de samfälliga utmarkerna till Solviks by.

Under senare decennier har stora delar av området påverkats av skogsbruk. I branter och längs myrkanter finns dock områden med äldre opåverkad skog. Rester av den öppna karaktär som kännetecknade äldre utmarker återfinns dock på höjderna.

2.4 Områdets bevarandevärden

2.4.1 Biologiska bevarandevärden

Området är till största delen barrskogsdominerat med myrmark i sprickdalar. Lövskog finns i anslutning till branter, i närheten av tidigare inägomarker samt som lövdominerad sumpskog på myrmark.

På de höjdryggar som genomkorsar området i nord-sydlig riktning återfinns huvudsakligen brukade skogsbestånd, bitvis med relativt stort inslag av lövträd. Tallskog dominerar på hållmarkerna med inslag av granskog i fuktigare delar. Skogsbestånden är på vissa ställen påfallande glesa och ofta med stort inslag av örter i fältskiktet. Särskilt på Östra Åsen finns en mycket örtrik och hävdgynnad flora.

I den sydvästra delen av området ligger *Hakerudsmossen*, vilken utgörs av ett skogbevuxet kärr genom vilket Hakerudsälven rinner. Delar av kärret är tydligt kalkpåverkade med en vegetation av brunmossetyp och stor artrikedom. Söder om Ödegårdstjärnet utgörs både den östra och västra sidan av myren av svagt välvda tallmossar av ristyp med arter som odon, lingon, hjortron, tuvull och tranbär.

Öster och norr om Hakerudsmossen vidtar branter mot Getebuberget och Västra Åsen. Områdets södra del domineras av rasbranter och en mycket blockig terräng där enstaka block är upp till tio meter höga. I branten är luftfuktigheten mycket hög vilket tillsammans med den lättvittrade berggrunden gör att förutsättningarna är mycket goda för ett stort antal kryptogamer. Sammanlagt har ett 15-tal rödlistade arter och ett stort antal signalarter påträffats i branten. Mellan branten och Hakerudsmossens norra och södra delar finns idag granskog som planterats på tidigare inägomarker. Floran i dessa delar är mycket örtrik. Längre norrut, längs Västra Åsens västsida, har barrskogen delvis avverkats. Lövföryngringen är dock stark och i området finns grövre aspar.

På krönet, ovanför Getebubergets brant, dominerar en gles tallskog och även i denna har ett flertal signalarter påträffats. På Västra Åsen återfinns i huvudsak brukade skogsbestånd. I delar med kalkrik berggrund är fältskiktet örtrikt med arter som gökärt, vippärt, smultron, blåsuga och blåsippa. I sluttningar och sänkor finns grandominerad skog. Inslag av lövträd finns fr a längs branter och i fuktstråk.

Budalen som sträcker sig genom områdets centrala delar i nord-sydlig riktning och avgränsar Västra och Östra Åsen är ett långsträckt myrområde. Dalen är ca 2,5 km lång men sällan över 100 meter bred. Vegetationen är mycket varierad och här förekommer ett flertal vegetationstyper; allt från öppen myr till klubbalkärr och gransumpskog. I alkärren och gransumpskogarna förekommer arter som knaggles-tarr, kabbeleka, grenrör, älgört, majbräken och missne. I öppnare myrområden påträffas arter som vattenklöver och bladvass. Budalen avgränsas både i öster och väster av en bitvis mycket markant brant och i delar av denna finns äldre skogsbestånd med skyddsvärd kryptogamflora.

Även på Östra Åsen dominerar brukade skogsmarker. I stora delar är dock jordtäcket mycket tunt och skogen därför gles. Fältskiktet i dessa delar är mycket örtrikt med arter som normalt förekommer i hävdade ängs- och betesmarker såsom kattfot, prästkraze, vildlin, jungfrulin och ängsskallra. I dessa partier finns även den rödlistade och hävdgynnade fältgentianan.

Sammantaget är området botaniskt mycket rikt med förekomst av ett stort antal skyddsvärda arter, såväl kärlväxter som kryptogamer. Tjugofyra nationellt rödlistade arter och över 100 signalarter har påträffats. Med stor sannolikhet finns också ytterligare rödlistade arter då vissa delar är sämre undersökta. Svampfloran är relativt dåligt undersökt men den kalkrika berggrunden och den i vissa delar höga andelen död ved gör sannolikt att artrikedomen är mycket stor.

Tabell 3. Förekomst av

- signalarter (S), arter som används för att lokalisera och områden med höga naturvärden (Artdatabanken, Ekologiska kataloger 1996, 1998)
- rödlistade arter uppdelade enligt Artdatabankens kategorier: Försvunnen (RE); Akut hotad (CR); Starkt hotad (EN); Sårbar (VU); Missgynnad (NT); Kunskapsbrist (DD), (Gärdefors 2005)
- arter (ÅGP) som omfattas av Naturvårdsverkets åtgärdsprogram för hotade arter
- arter (EU) som är listade i EUs fågeldirektiv (direktiv 79/409/EEG) annex 1 och art- och habitatdirektiv (direktiv 92/43/EEG) annex 2 och 4.

Art	Kategori	Skötselomr.	Datum	Källa / Uppgiftslämnare
Mossor				
Anastrophyllum hellerianum, vedtrappmossa	NT, S	3a	-	Roger Grahm
Anomodon viticulosus, grov baronmossa	S	3a	-	Roger Grahm
Antitrichia curtipendula, fällmossa	S	3a, 7	-	Roger Grahm, Mats Lindqvist GF
Conocephalum conicum, rutlungmossa	S	3a	-	Roger Grahm
Herzogiella seligeri, stubbspretmossa	S	3a	-	Roger Grahm
Homalothecium sericeum, guldlockmossa	S	3a	-	Roger Grahm, Mats Lindqvist
Hylocomisatrum umbratum, mörk husmossa	S	3a	-	Roger Grahm
Metzgeria conjugata, stor bandmossa	NT	3a	-	SNF
Neckera besseri, rundfjädermossa	NT	3a	-	Roger Grahm
Neckera complanata, platt fjädermossa	S	3a, 7	-	Roger Grahm, Mats Lindqvist GF
Neckera crispa, grov fjädermossa	S	3a	-	Roger Grahm, Mats Lindqvist GF
Orthotrichum gymnostromum, asphättemossa	S	3a	-	Roger Grahm
Paludella squarrosa, piprensarmossa	S	3a	-	VMI
Palustriella commutata, kamtuffmossa	S	3a	-	Roger Grahm
Plagiomnium medium, bågpraktmossa	S	3a	-	Roger Grahm
Porella platyphylla, trädporella	S	3a	-	Roger Grahm
Tortella tortuosa, kalkkrusmossa	S	Flerstädes på kalkrika lod- ytor	-	Roger Grahm, Mats Lindqvist GF
Trichocolea tomentella, dunmossa	NT	7	-	SNF, NBI
Lavar			-	
Acrocordia gemmata, grå vårtlav	S	3a	-	Roger Grahm
Arthonia leucopellaea, kattfotslav	S	3a	-	Roger Grahm, Mats Lindqvist GF
Arthonia vinosa, rostfläck	S	3a	-	Roger Grahm
Bacidia rubella, lönnlav	S	3a	-	Roger Grahm,
Biatoridium monasteriense, klosterlav	NT	3a	-	Mats Lindqvist GF
Bryoria bicolor, broktagel	VU	3a	-	Roger Grahm
Chaenotheca chlorella, kornig nållav	S	3a	-	Roger Grahm
Cladonia parasitica, dvärgbägarlav	NT	3a	-	Roger Grahm
Collema flaccidum, slanklav	S	3a, 10	-	Roger Grahm,
Collema occultatum, skorpigelé-lav	NT	3a	-	Roger Grahm
Collema subnigrescens, aspgelélav	NT	3a	-	Roger Grahm
Collema furfuraceum, stiftgelélav	NT	3a	-	Mats Lindqvist GF

Gyalecta flotowii, blek kraterlav	NT	3a	-	Roger Grahns,
Gyalecta ulmi, almlav	NT	3a	-	Mats Lindqvist GF
Hypogymnia farinacea, grymig blåslav	S	3a	-	Roger Grahns
Hypogymnia vittata, skuggblåslav	S	3a	-	Roger Grahns
Lecidea botryosa, vedskivlav	S	3a	-	Roger Grahns
Leptogium lichenoides, traslav	S	3a	-	Roger Grahns,
Leptogium saturninum, skinnlav	S	3a	-	Mats Lindqvist GF
Leptogium teretiusculum, dvärgtufs	S	3a	-	Roger Grahns
Lobaria pulmonaria, lunglav	NT	3a, 10	-	Roger Grahns,
Mycobilimbia pilularis, stor knopp-lav	NT	10	-	Mats Lindqvist GF
Nephroma bellum, stuplav	S	3a	-	Roger Grahns
Nephroma laevigatum, västlig njurlav	NT	3a	-	Roger Grahns
Nephroma parile, bårdlav	S	3a, 7, 10	-	Roger Grahns,
Pannaria conoplea, grynlav	VU	3a	-	Mats Lindqvist GF
Parmeliella triptophylla, korallbly-lav	S	3a, 7, 10	-	Roger Grahns, Mats Lindqvist GF
Peltigera collina, grymig filtlav	S	3a	-	Roger Grahns, Mats Lindqvist GF
Phaeocalicium praecedens, osep-terad kvistspik	S	3a	-	Roger Grahns
Scelorphora nivea, blekspik	S	3a	-	Roger Grahns
Sclerophora peronella, liten blek-spik	NT	3a	-	Roger Grahns
Svampar				
Asterophora lycoperdoides, stroftkremling	S	5	-	Mats Lindqvist GF
Boletopsis leucomelaena, grang-råtticka	VU	3a	-	Mats Lindqvist GF
Artomyces pyxidatus, kandelaber-svamp	NT	3a	-	Roger Grahns
Clavariadelphus truncatus, flattop-pad klubb-svamp	NT	3a	-	Mats Lindqvist GF
Climacosystis borealis, trådticka	S	3a	-	Mats Lindqvist GF
Heridium coralloides, korall-taggs-svamp	NT	5	-	Roger Grahns
Hydnellum caeruleum, blå tagg-svamp	S	5	-	Mats Lindqvist GF
Hydnellum concrescens, zon-taggs-svamp	S	5	-	Mats Lindqvist GF
Hydnellum ferrugineum, dropp-taggs-svamp	S	5	-	Mats Lindqvist GF
Hygrophorus discoideus, diskvax-skivling	S	3a	-	Mats Lindqvist GF
Inonotus rheades, rävticka	S	3a	-	Roger Grahns
Lactarius scrobiculatus, svavelris-ka	S	3a	-	Mats Lindqvist GF
Oxyporus corticola, barkticka	S	3a	-	Roger Grahns
Sarcodon imbricatus, fjällig tagg-svamp	S	3a	-	Mats Lindqvist GF
Kärlväxter				
Actea spicata, svart trolldruva	S	Flerstädes	-	Roger Grahns, Mats Lindqvist GF
Antennaria dioica, kattfot	S	9	-	Mats Lindqvist GF

Briza media, darrgräs	S	9	-	Mats Lindqvist GF
Calla palustris,	S	7	-	Mats Lindqvist GF
Campanula latifolia, hässlesklocka	S	I områdets ar	-	Flora över Dal
Campanula cervicaria, skogs- klocka	NT	9	-	Lars Sjögren
Cardamine amara, bäckbräsma	S	3a, 7	-	Mats Lindqvist GF
Cardamine bulbifera, tandrot	S	3a, 5	-	Roger Grahn
Cardamine flexuosa, skogsbräsma	S	7	-	Mats Lindqvist GF
Carex appropinquata, tagelstarr	S	7	-	Mats Lindqvist GF
Carex buxbaumi, klubbstarr	S	Exakt lokal oklar	-	SNF
Carex elongata, rankstarr	S	7	-	Mats Lindqvist GF
Carex remota, skärmstarr	S	7	-	Mats Lindqvist GF
Circea alpina, dvärghäxört	S	Källpartier, berggrötter	-	Roger Grahn, Mats Lindqvist GF
Corallorhiza trifida, korallrot	S	7	-	Mats Lindqvist GF
Crepis paludosa, kärrfibbla	S	3a	-	Roger Grahn
Dactylorhiza maculata ssp macu- lata, jungfru Marie nycklar	S	7, 9	-	Mats Lindqvist GF
Dactylorhiza maculata ssp fuchsii, skogsnycklar,	S	3a, 7	-	Mats Lindqvist GF
Daphne mezereum, tibast	S	3a	-	Roger Grahn
Elymus caninus, lundelm	S	3a	-	Mats Lindqvist GF
Eriophorum latifolium, gräsull	S	7	-	Mats Lindqvist GF
Gentianella campestris, fältgentia- na	VU	9	-	Mats Lindqvist GF
Lathrea squamaria, vätteros	S	Flerstädes	-	Roger Grahn, Mats Lindqvist GF
Lathyrus niger, vippärt	S	3a, 7	-	Roger Grahn, Mats Lindqvist GF
Lathyrus vernus, vårärt	S	3a, 5	-	Roger Grahn, Mats Lindqvist GF
Listera cordata, spindelblomster	S	7	-	Flora över Dal
Listera ovata, tvåblad	S	7	-	Mats Lindqvist GF
Matteuccia struthiopteris, strutbrä- ken	S	3a	-	Roger Grahn, Mats Lindqvist GF
Moneses uniflora, ögonpyrola	S	3a	-	Roger Grahn
Polygonatum multiflorum, storrams	S	3a	-	Roger Grahn
Polygonatum verticillatum, krans- rams	S	3a	-	Roger Grahn, Mats Lindqvist GF
Pyrola chlorantha, grönpyrola	S	3a	-	Mats Lindqvist GF
Sanicula europaea, sårläka	S	3a, 5	-	Roger Grahn
Saxifraga osloënsis, hällebräcka	NT, ÅGP, EU	Förekomst och lokal oklar	-	Flora över Dal
Stellaria nemorum, lundstjärn- blomma	S	7	-	Flora över Dal
Thelypteris palustris, kärrbräken	S	7	-	Mats Lindqvist GF
Viola mirabilis, underviol	S	3a	-	Roger Grahn

2.4.2 Geovetenskapliga bevarandevärden

Området ligger i den nordvästra kanten av *Dalformationen*. Berggrunden består bland annat av lättvittrande kalkrika lerskiffrar och split. Jordarterna domineras av kalkhaltig morän. På många ställen är dock jordtäcket mycket tunt och berget går i dagen

I området finns större våtmarker dels i väster, *Hakerudsmossen*, dels längs *Budalen*, som sträcker sig i nordsydlig riktning genom områdets centrala del.

2.4.3 Kulturhistoriska bevarandevärden

I området finns inte några registrerade fornlämningar. Enligt den äldre ekonomiska kartan från 1890-talet låg torpet Lilla Budalen i det som idag kallas Budalen. Strax utanför områdets östra gräns, invid Storrån låg gården Budalen och norr om Storrån låg torpet Råberg. I sydkanten av Hakerudsmossen fanns vid denna tid även en backstuga. Spåren efter den tidigare bebyggelsen i området är fortfarande synliga i form av husgrunder och odlingsrösen. Dessutom kan man ännu skönja spåren efter den äldre markanvändningen.

2.4.4 Friluftslivsvärden

Området läge och topografin gör det relativt svårtillgängligt. I området finns några stigar som delvis är rester efter körvägar till tidigare bebyggelselägen. I övrigt saknas anordningar för friluftslivet.

2.5 Övrig bebyggelse och anläggningar

I området förekommer idag ingen bebyggelse eller några anläggningar. I anslutning till områdets nordvästra och sydöstra gräns finns skogsbilvägar.

DEL B – SKÖTSEL

3. Skötsel och bevarandemål

Målet för områdets skötsel ska vara att bevara och utveckla biologiska värden knutna till äldre naturskogar, botaniskt rika skogar och våtmarker. En utveckling mot större lövandel alternativt naturligt utvecklade lövsuccesiorer ska främjas i de brukade skogsbestånden. Området ska kunna fungera som refugie för hotade och sällsynta arter med möjlighet för spridning till omgivande naturmiljöer.

3.1 Generella riktlinjer och åtgärder

Äldre blandskogar, botaniskt rika skogar, branter och våtmarker med omgivande kantzoner skall bevaras och i huvudsak lämnas orörda. Naturvärden i övriga delar skall utvecklas genom att en större andel lövträd och lövrika naturliga successionsstadier gynnas. I de områden som bär stark prägel av äldre utmarksskötsel och som idag utgörs av en varierande mosaik av glest öppna partier och tätare granbestånd skall den mycket artrika floran bevaras genom aktiva skötselinsatser.

3.3 Skötselområden med mål och åtgärder

Skötselområde 1 Hakerudsmossen

Naturtyp/er: Våtmark, topogent kärr och svagt välvd mosse.

Natura 2000-habitat: 7230 Rikkärr (delar)

Areal: 14 ha

Beskrivning: Ett delvis skogbevuxet våtmarksområde som genomkorsas av Hakerudsälven. Området har tidigare utgjort en del av inägomarken till Solviks by. Större delen av området utgörs av ett topogent (plant) kärr som delvis är bevuxet av en gran-björksumpskog. I västra och östra kanten övergår kärret i svagt välvda mossar med gles tallskog. Kärret är tydligt kalkpåverkat och har rik-kärrskaraktär. I dessa delar finns bl a slätterblomma, myggblomster, snip samt ett flertal rikkärrslevande mossor. Över mossen finns en äldre körväg som passerar Hakerudsälven över en kavelbro och fortsätter upp i branten. Vägen utnyttjas främst för uttransport av fällt klövvilt i samband med jakt i området.

Bevarandemål: Hela arealen ska ha ostörd hydrologi. Sumpskogar skall få utvecklas fritt genom naturlig dynamik.

Engångsåtgärder: Inga.

Underhållsåtgärder: Eventuellt kan ett visst uttag av träd ske i den nordvästra delen. Detta för att bibehålla en viss luckighet och därigenom gynna mer ljusälskande arter. Utdrivning måste ske med mycket stor försiktighet och lämpligen under tjälade förhållanden så att inga körskador uppkommer. Den befintliga körvägen och kavelbron får underhållas. Dock måste allt underhåll ske med stor försiktighet så att körskador inte uppkommer.

Skötselområde 2

Naturtyp/er: Barrblandskog på f d inägomark

Natura 2000-habitat: -

Areal: 2 ha

Beskrivning: Barrskog med inslag av lövträd, fr a björk på äldre inägomark. Spåren efter tidigare åkerbruk kring den backstuga (Getbua) som legat här är fortfarande tydliga. Området fungerar som en buffertzon mot branten i öster.

Bevarandemål: Blandskog med stort inslag av lövträd.

Engångsåtgärder: Inga

Underhållsåtgärder: Ett visst uttag av gran i området och gynnande av lövträd är positiv. En förutsättning är dock att åtgärderna sker utan att skada de odlingsspår som finns i området.

Skötselområde 3 a,b Getebubergets och Västra Åsens västra branter,

Naturtyp/er: Brantskog av ädellövfattig typ, (hyggesuccession av lövrik typ)

Natura 2000-habitat: 9010, Västlig taiga (3a), 22 ha

Areal: 41 ha

Beskrivning: Delobjekt a. Barrblandskog i blockig rasbrant med inslag av ädellövträd och hassel. Stort inslag av död ved. I området förekommer ett mycket stort antal rödlistade arter och signalarter och i området finns stor potential för att påträffa ytterligare rödlistade arter.
Delobjekt b. Delvis avverkat område med partier med grova aspar, hassel och lövföryngring. Stort inslag av kalkgynnad flora.

Bevarandemål: Naturligt utvecklad blandskog i rasbranter och sluttningar med bibehållna och förstärkta förutsättningar för hotade och sällsynta arter. Element som lågor och döda träd skall tillkomma i områden som idag utgörs av ungskogar.

Engångsåtgärder: Inga

Underhållsåtgärder: Inga.

Skötselområde 4

Naturtyp/er: Grandominerad kalkbarrskog.

Natura 2000-habitat: 9050, Örtrika näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ

Areal: 3 ha

Beskrivning: Delvis gallrad ängsgranskog i sluttning med källfloden. Rik förekomst av signalarter och skyddsvärd kärlväxtflora. Större delen av området har tidigare utgjort del av slåtterängarna till Solviks by. Kartan från 1890-talet att lövträdsinslaget då varit högre. I norra kanten finns ett mindre område med ca 40 årig planterad gran på tidigare åkermark.

Bevarandemål: Örtrik blandskog med rik flora .

Engångsåtgärder: Inga

Underhållsåtgärder: Eftersom området tidigare varit del av inägomarkerna kan ett visst uttag av gran ske för att gynna ett större inslag av lövträd. Alla åtgärder måste dock utföras utan att områdets hydrologi påverkas.
Den planterade grandungen i norr kan avvecklas följd av naturlig föryngring. På längre sikt kommer sannolikt en successiv invandring av lövträd att ske.

Skötselområde 5

Naturtyp/er: Grandominerad kalkbarrskog.

Natura 2000-habitat: 9050, Örtrika, näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ (delar)

Areal: 10 ha

Beskrivning: Sammanhängande grandominerat område med inslag av tall och lövträd. Den rika bergrunden gör att inslaget av örter är stort. Blåsippa, sårläka och trolldruva förekommer relativt

rikligt. I den östra delen syns fortfarande spår av torpet Lilla Budalen (Lisebudalen).

Bevarandemål: Grandominerad barrblandskog med naturskogskaraktär.

Engångsåtgärder: Inga

Underhållsåtgärder: Inga

Skötselområde 6 Västra Åsens norra delar

Naturtyp/er: Barrblandskog

Natura 2000-habitat: -

Areal: 23 ha

Beskrivning: Ett område som till stor del utgörs av brukad barrskog med inslag av lövträd, fr a björk. I den östra delen mot Budalen (skötselområde 7) är terrängen bitvis brant och svårframkomlig och skogen äldre. Jordmånen i området är varierad med både hållmarkspartier och fuktstråk. I områdets öppnare delar finns ett artrikt fålskikt. Tjäder har noterats i området.

Bevarandemål: Barrblandskog av naturskogskaraktär.

Engångsåtgärder: Förutsättningarna för naturvårdsbränning bör undersökas för att skapa död ved och spontant föryngrad lövrik skog. I den mån bränning ej kan ske kan ett visst uttag av träd göras för att gynna lövträd och florán i fålskiktet. Täta, yngre granbestånd bör glesas ut eller avvecklas helt för att gynna lövträd och ett artrikt fålskikt.

Underhållsåtgärder: Eventuella bränningar måste föregås av detaljerade studier av markfuktighet, topografi och beståndsstrukturer mm. Tjäderns förekomst i området bör också klarläggas innan åtgärder vidtas.

Skötselområde 7 Budalen

Naturtyp/er: Topogent kärr

Natura 2000-habitat: 7230, rikkärr
9080, lövsumpskog av fennoskandisk typ

Areal: 10 ha

Beskrivning: Området utgörs av ett långsträckt våtmarksområde i en smal dalgång. Stor del är kalkpåverkad och har rikkärskaraktär.

Området innehåller såväl skogbevuxna som öppna våtmarker. Skogbevuxna partier utgörs dels av klibbalsumpskog dels av gransumpskog. I området förekommer många ovanligare arter såsom kärrbräken, tagelstarr, brunstarr och skogsnycklar. Vissa förekommer i stora bestånd. Den södra delen är påverkad av tidigare dikningar och utgjordes enligt den äldre ekonomiska kartan (1890-tal) av åkermark till gården Budalen.

- Bevarandemål: Naturligt utvecklad våtmark med gynnsamma förutsättningar för rikkärrskrävande flora och fauna. Hela arealen ska ha ostörd hydrologi. Alla diken med avvattnande effekt ska vara igenlagda senast år 2030.
- Engångsåtgärder: Återställning av den ursprungliga hydrologin bör ske i den södra delen genom igenläggning av djupa diken.
- Underhållsåtgärder: Inga.

Skötselområde 8 Brant öster om Budalen

- Naturtyp/er: Barrskog, barrblandskog och hyggen i brant.
- Natura 2000-habitat: 9010, Västlig taiga (delar)
- Areal: 12 ha
- Beskrivning: Budalen ligger i en sänka och omges på västra och östra sidan av branter. I vissa delar har skogen i branten avverkat men längs den östra sidan ligger ett flertal nyckelbiotoper med barrblandskog. I dessa finns gott om död ved och förekomst av ett flertal signalarter såsom backskafting, svart trolldruva, tandrot, vårärt, underviol, grov fjädermossa och dunmossa.
- Bevarandemål: Fritt utvecklad barrblandskog.
- Engångsåtgärder: Inga
- Underhållsåtgärder: Inga

Skötselområde 9 Östra Åsen

- Naturtyp/er: Mosaik av hällmarker och barrskog
- Natura 2000-habitat: -
- Areal: 10 ha

- Beskrivning: Varierande område med glest skogbevuxna hållmarksområden omväxlande med tätare grandominerad skog i svackor. Området har tidigare varit en del av utmarken till Solviks by och har sannolikt utgjort betesmarker till gården Budalen. I de öppnare delarna finns ett mycket örtrikt fältskikt med arter som normalt återfinns i hävdade ängs- och betesmarker såsom ängsskallra, kattfot, jungfrulin, nattviol och vildlin. Fältagentiana förekommer och eventuellt även hällebräcka.
- Bevarandemål: Glest skogbevuxet område med goda förutsättningar för arter som är knutna till hävdade utmarksområden.
- Engångsåtgärder: Inga
- Underhållsåtgärder: Återkommande störning är nödvändig för att bibehålla ett örtrikt fältskikt. Området är väl lämpat för återupptaget utmarksbete, exempelvis med får kombinerat med återkommande plockhuggning. Om bete inte är praktiskt genomförbart kan lämpliga åtgärder istället vara att regelbundet genomföra mindre bränningar av fältskiktet i de idag öppna delarna kombinerat med återkommande plockhuggning och eventuellt röjning. De dungar med tätare granskog som finns mellan de öppnare partierna bör glesas ut för att gynna lövträd och den rika örtfloran. Eventuella bränningar måste föregås av detaljerade studier av markfuktighet och topografi mm.

Skötselområde 10 Östra Åsens östra brant

- Naturtyp/er: Barrblandskog och hyggesuccession
- Natura 2000-habitat: 9010, Västlig taiga (delar)
- Areal: 8 ha
- Beskrivning: Varierat område i den östvända branten mot Storrån. Området är delvis avverkat men i opåverkade delar återfinns en talldominerad blandskog med inslag av asp. Floran är tydligt påverkad av den rika bergrunden med örter som backskafting och skogstry. Lunglav och slanklav är påträffade.
- Bevarandemål: Fritt utvecklad barrblandskog.
- Engångsåtgärder: Inga
- Underhållsåtgärder: Inga

4. Friluftsliv

Området är i första hand avsatt för att säkerställa den biologiska mångfalden. Friluftslivet bör därför kanaliseras till andra områden som är mindre svårtillgängliga och av större värde från rekreationssynpunkt.

Information och anläggningar

En enkel parkeringsplats bör anordnas i den sydöstra delen av området (markerad på karta i bilaga 3.1). Vid parkeringsplatsen sätts en informationstavla upp. Tavlan skall utföras enligt svensk standard och naturvårdsverkets anvisningar. Den skall innehålla karta över reservatet samt beskriva dess syfte, bevarandevärden och gällande föreskrifter för allmänheten.

Några övriga anläggningar för det rörliga friluftslivet anses inte motiverade i dagsläget.

Underhållsåtgärder:

Informationsanläggningar ska tillses regelbundet och underhållas vid behov av förvaltaren.

5. Gränsmarkering

Reservatets gräns ska märkas ut i fält. Gränsmarkeringar ska utföras enligt Naturvårdsverkets anvisningar "Att skylta skyddad natur".

6. Uppföljning

6.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Skötselåtgärder som utförs i reservatet bör dokumenteras av den som utför åtgärden. Av dokumentationen bör framgå:

- åtgärd
- plats (skötselområde)
- kostnad
- tidpunkt
- utförare

Åtgärder av restaureringskaraktär bör dokumenteras med foto före och efter åtgärd.

6.2 Uppföljning av bevarandemål och gynnsamt tillstånd

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske med de metoder som används inom miljöövervakning nationellt eller regionalt eller i samband med Natura 2000-uppföljningen. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i skötselplanen uppfylls och att skötseln fungerar. Uppföljningen kommer vara en viktig hjälp för förvaltarens planering av skötselarbetet.

6.3 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras när uppföljningen indikerar att det behövs.

7. Sammanfattning av planerad förvaltning

Förvaltningen av naturreservatet bekostas av staten.

Tabell 4. Sammanfattning och prioritering av skötselplanens åtgärder. Prioritering inom intervall 1-3 där 1 är högsta prioritet att genomföra.

Åtgärd	Skötselområde	När/intervall	Prioritet
Gränsmarkering		Start 2009	1
Informationsskylt		2009	1
Bete / naturvårdande gallringar alt naturvårdsbränning /naturvårdande gallringar	9	2010	1
Naturvårdsbränning alt naturvårdande gallringar	6	Start 2010	2
Uppföljning av skötselåtgärd	6, 9	Efter åtgärd	

8. Referenser

Allmänna referenser

Gärdenfors, U. (red.). 2005. Rödlistade arter i Sverige 2005 – The 2005 red List of Hallingbäck, T. (red.) 1996. Ekologisk katalog över mossor, ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Hallingbäck, T. (red.) 1996. Ekologisk katalog över lavar, ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Hallingbäck, T. & Aronsson, G. (red.)1998. Ekologisk katalog över storsvampar och myxomyceter, ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Löfgren, R. & Andersson, L. (red.). 2000. Sydsvenska lövskogar och andra lövbärande marker. Rapport 5081, Naturvårdsverket, Stockholm.

Naturvårdsverket, 2003. Att skylta skyddad natur. Naturvårdsverket, Stockholm.

Nitare, J. (red.), 2000. Signalarter - indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping.

Referenser specifikt för detta naturreservat

Lindqvist, M., Helsing, D. 2001 Natur och naturvärden i Getebuberget – Budalen. Länsstyrelsen i Västra Götalands län (opublicerad).